

VÄIKE-KOLKJA KOGUDUS

Väike-Kolkja fedossejevlaste kogudus eksisteerib alates 1770. aastast (teiste andmete järgi juba 1740. a). Koguduse liikmed arvavad, et esimene palvemaja ehitati aastal 1710. XIX sajandi alguses muutus fedossejevlaste kogukonna keskuseks Väike-Kolkja küla, mis asus Alatskivi mõisa maadel Tartumaal. XIX sajandi lõpuks oli külas 79 maja ja 444 elanikku, mis ületas Suur-Kolkja elanike arvu. Alates 1974. aastal ehitati külasse puidust palvemaja pindalaga 163,2 m², mis mahutas korraga 300 inimest.

Kolkja fedossejevlaste kogudus registreeriti ametlikult Liivimaa kubermangu valitsuse poolt 8. märtsil 1908. a. Selleks ajaks oli koguduses 584 liiget. Koguduse nõukogu esimeheks oli valitud Valmiera väikekodanlane F. Puzanov, tema asetäitjaks A. Galaganov. 1913. aastal kuulusid koguduse nõukogusse V. Prostakov, V. Kulakov, P. Poljakov, V. Kudrjašov, F. Gorin, I. Saborov, A. Jermakov, F. Kaptsei, L. Beluzov ja J. Okunev. Kirikuõpetaja oli 1875. aastal sündinud Alatskivi valla talupoeg Sofroni Gurjanoviš Beluzov.

Väike-Kolkja koguduse esimehe F. Puzanovi vastu algatati 1913. aastal kriminaalasi. Teda süüdistati perekonnaseisukannete võltsimises. Pooleks aastaks oli ta esimehe ametist kõrvaldatud. Kohus mõistis Puzanovi täielikult õigeks, sest vead meetrikas olid seletatavad ühest küljest vanausuliste traditsiooniga teha kandeid abiellumise ja laste sünni kohta mõne aja möödudes sündmuse toimumisest, teisest küljest põhjustas vigu enamiku koguduse liikmete kirjaoskamatus. Sama aasta juulis valisid koguduse liikmed Puzanovi esimehe ametikohale tagasi.

Eesti Vabariigi ajal jätkus Väike-Kolkja vanausuliste kogukonna areng. 1920. aastate lõpus alustati palvemajas kapitaalremonti, ent vana palvemaja oli sedavõrd väike ja niivõrd halvas seisus, et 1928. aastal rajati uus puitpalvela. Palvemaja ehituseks vajalike vahendite kogumist organiseeris P. Baranin.

1930. aastate alguseni jäi kirikuõpetajaks endiselt S. Beluzov. Tema viis läbi ka G. Frolovi kirikliku matusetalituse Rajaküla palvemajas 2. oktoobril 1930. a.

1930. aastaks oli Kolkja fedossejevlaste koguduses 485 liiget, kirikuõpetajaks valiti Jakov Sõsojevitš Krivonogov, kes pidas seda ametit aastatel 1931-1949.

16. veebruaril 1945. a registreeriti kogudus, millesse kuulus tol ajal 394 liiget, ümber nime all Väike-Kolkja Vanausuliste Kogudus. Kogudus sai tasuta ja tähtjatuks kasutamiseks vask- ja puitkoonidega kaunistatud palvemaja, kirikuriistad, muu vara ja palvemaja juurde kuuluvad abiruumid. 1949.-1973. aastatel oli kirikuõpetaja Sõsoi Andrejevitš Tsakuhhin. Tema vahetasid selles ametis välja Fevronija Andrejevna Kuznetsova ning seejärel Praskovja Perfirjevna Galaganova; alates 1990. aastate algusest viib jumalateenistusi läbi Varvara Jevstignejevna Prigoževa.

Koguduse esimehe ametikohal on eri aastatel olnud P. Jeršov, S. Lovjagin, S. Kajalin, G. Amelin, G. Poljakov, J. Gorina.

Praegusel ajal kuulub Väike-Kolkja kogudus Eesti Vanausuliste Koguduste Liitu.
Koguduses on 120 perekonda.

©starover.eu